KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 4.10.2007
KOM(2007) 592 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Malé a střední podniky – klíč k zajištění vyššího růstu a zaměstnanosti. Přezkum moderní politiky malých a středních podniků v polovině období.

OBSAH

1. Úvod ... 3

2. Úspěchy moderní evropské politiky malých a středních podniků ... 3

2.1. Snižování byrokracie ... 5

2.2. Zlepšování přístupu malých a středních podniků na trhy ... 6

2.3. Podpora podnikání ... 8

2.4. Zlepšování potenciálu udržitelného růstu malých a středních podniků ... 9

2.5. Posilování komunikace o politice malých a středních podniků a konzultací této politiky se zúčastněnými subjekty ... 11

3. Výhled do budoucnosti ... 11

1. ÚVOD

Malé a střední podniky jsou páteří hospodářství EU. Jejich prosperita je klíčovým faktorem pro dosažení většího růstu, lepších pracovních míst v EU a jejich vyššího počtu. Proto se politika malých a středních podniků stala klíčovým prvkem lisabonského partnerství pro růst a zaměstnanost po jeho obnovení v roce 2005.

Hlavním cílem moderní politiky malých a středních podniků Evropské komise[1] je začlenit záležitosti malých a středních podniků do hlavních směrů vnitrostátních politik i politiky Společenství uplatňováním zásady „mysli nejdříve v malém". Evropská rada z března 2006 se navíc dohodla na souboru prioritních opatření, která by měla být zavedena do konce roku 2007 s cílem uvolnit podnikatelský potenciál evropských malých a středních podniků.

V tomto sdělení se uvádí, čeho bylo dosaženo během dvou let uplynulých od zahájení provádění moderní politiky malých a středních podniků, včetně příkladů, kdy byla uplatněna zásada „mysli nejdříve v malém". Toto sdělení potvrzuje správnost orientace nové evropské politiky malých a středních podniků, zároveň však poukazuje na potřebu podstatně posílit politiky na podporu malých a středních podniků jak na úrovni EU, tak na vnitrostátní úrovni, vzhledem k hospodářskému a společenskému významu těchto podniků.

2. ÚSPĚCHY MODERNÍ EVROPSKÉ POLITIKY MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Provádění moderní evropské politiky malých a středních podniků probíhá v podmínkách zvyšujícího se hospodářského růstu: V roce 2006 dosáhlo zvýšení růstu HDP EU 3,0 % – téměř dvojnásobku oproti roku 2005 – a bylo vytvořeno přibližně 3,5 milionu nových pracovních míst.[2] Malé a střední podniky jsou vskutku hlavní hnací silou růstu zaměstnanosti, zvláště v odvětvích, jako jsou stavebnictví, doprava, komunikace nebo cestovní ruch[3].

Evropská komise se ve své činnosti řídila závazky politiky daného odvětví ve všech **pěti klíčových oblastech**:

- snižování byrokracie,
- zlepšování přístupu malých a středních podniků na trhy,
- podpora podnikání a kvalifikovanosti,
- zvyšování růstového potenciálu malých a středních podniků,
- posilování dialogu a konzultací se zúčastněnými subjekty na straně malých a středních podniků.

---

1 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sme_policy.htm.
2 Jarní hospodářská prognóza Evropské komise pro léta 2007–2008.
3 Statistika v kostce 24/2006, Eurostat.

Výsledkem je, že malé a střední podniky jsou nyní plně začleněny do politik Společenství, např. politik podporujících hospodářskou soutěž, výzkum, soudržnost a rozvoj venkova. Zájmy malých a středních podniků byly rovněž začleněny do hlavních směrů nedávných iniciativ v oblasti inovační[4] a průmyslové politiky[5].

Komise zvýšila své zaměření na malé a střední podniky v hlavních **výdajových programech Společenství** na období 2007–2013. Nejvýznamnějším finančním nástrojem Společenství, z nějž plynou výhody malým a středním podnikům, zůstávají **strukturální fondy**[6]. Přibližně 16–18 % z celkových prostředků vymezených na politiku soudržnosti ve výši 347,4 miliard EUR má být vynaloženo v souvislosti s malými a středními podniky. **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)**[7] navíc vynaloží až 10 miliard EUR na podporu zakládání a rozvoje nezemědělských podniků ve venkovských oblastech, získávání dovedností a odborné přípravy, a také na podporu malých a středních podniků v zemědělství, potravinářském průmyslu a lesním hospodářství.

Sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj zahrnuje řadu pobídek pro účast malých a středních podniků, včetně zvýšení horní sazby náhrady nákladů na činnost v oblastech výzkumu a technologického vývoje z 50 % na 70 %. Rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace[8] s rozpočtem přibližně 3,6 miliardy EUR umožňuje lepší přístup malých a středních podniků k finančním prostředkům a podporuje podnikání, inovace, informační a komunikační technologie a také **širší přijímání nových a obnovitelných zdrojů energie** a **zvyšování energetické účinnosti**. Komise také velmi podporuje iniciativy pro větší dostupnost vzdělávání a odborné přípravy pro všechny prostřednictvím programu celoživotního učení.

Zaměření moderní politiky malých a středních podniků navíc posílily a doplnily závěry Evropské rady z jara 2006 svojí výzvou členským státům k uvolnění podnikatelského potenciálu EU přijetím následujících pěti prioritních opatření:

(1)	*Zavést systém jediného místa, který umožní založení společnosti rychle a jednoduše a sníží průměrnou dobu založení podniku na jeden týden.*
(2)	*Motivovat k podnikání, a to i prostřednictvím podnikatelského vzdělávání a odborné přípravy.*
(3)	*Přijímání prvního zaměstnance by se mělo vyřídit na jediném správním úřadě.*
(4)	*Učinit ze zásady „mysli nejdříve v malém“ hlavní zásadu veškerých příslušných právních předpisů a systematicky ji uplatňovat.*
(5)	*Usnadnit přístup malých a středních podniků k veřejným zakázkám.*

4 Sdělení Komise „Uvádění znalostí do praxe: široce založená inovační strategie pro EU“. KOM(2006) 502.

5 Sdělení Komise: „Přezkum průmyslové politiky v polovině období: Příspěvek ke strategii EU pro růst a zaměstnanost.“ KOM(2007) 374.

6 http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm.

7 Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005.

8 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/cip/index_en.htm.

Koordinovaný evropský program reforem prováděný v rámci obnoveného lisabonského partnerství pro růst a zaměstnanost motivuje **stále větší počet členských států k začleňování zájmů malých a středních podniků do procesů tvorby jejich politik.** Toho dosahují různými způsoby, jako je vytvoření zvláštního orgánu zastupujícího zájmy malých a středních podniků, zevrubnější hodnocení dopadů právních předpisů na malé a střední podniky, systematické konzultace se zástupci malých a středních podniků a postupné zlepšování podnikatelského prostředí.

Díky pravidelnému **dialogu s členskými státy o politice malých a středních podniků** se vnitrostátní opatření a opatření EU **navzájem lépe doplňují.** Komise tento proces podporuje tím, že usnadňuje vzájemné učení a výměnu osvědčených postupů. V rámci postupu Evropské charty pro malé podniky Komise shromáždila a zveřejnila na své internetové stránce více než 250 osvědčených postupů od členských států, např. v oblasti zlepšení přístupu on-line, v daňové oblasti a v oblasti zlepšování právní úpravy[9].

Je však třeba dále rozšiřovat začleňování hledisek malých a středních podniků do hlavních směrů politik členských států a politik EU.

Následující odstavce popisují podrobněji pokrok dosažený v každé z pěti klíčových oblastí moderní politiky malých a středních podniků, včetně prioritních opatření, ke kterým vyzvala Evropská rada z jara 2006.

2.1. Snižování byrokracie

Komise učinila důležité kroky k vytvoření **příznivějšího právního prostředí pro malé a střední podniky**.

Například revize pravidel Společenství pro poskytování státní podpory zvýšila minimální hranici, od níž musí být poskytnutí podpory oznámeno, na 200 000 EUR[10]. Nová pravidla obsahují rovněž návrhy na zvýšení míry podpory pro malé a střední podniky, zvláště pak pro malé podniky. Nový **rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací**[11] navíc zavádí pružnější pravidla pro náklady malých a středních podniků související s právy duševního vlastnictví, s najímáním vysoce kvalifikovaného personálu a s přístupem k podpůrným službám v oblasti inovací. To rovněž usnadňuje malým a středním podnikům získávání finančních prostředků na výzkum, vývoj a inovace a čerpání výhod z přenosu technologií.

Komise rovněž zveřejnila návrh směrnice Rady, která by umožnila členským státům osvobodit od DPH podniky s ročním obratem nižším než 100 000 EUR a zavést **systém jediného místa pro DPH**, který by usnadnil povinnosti, co se týče DPH, pro podniky provozující obchody v členském státě, ve kterém nejsou usazeny. Návrh navíc obsahuje zjednodušená pravidla pro žádání vrácení DPH v jiném členském státě, která snižují zatížení malých a středních podniků a motivují je ke zvýšení

---

9 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/gp/.

10 V některých odvětvích platí odlišné hranice, například v rybářství.

11 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/c_323/c_32320061230en00010026.pdf.

obchodování v rámci EU. Komise se zasazuje o rychlé přijetí této směrnice, přičemž je pravděpodobné, že některé části návrhu budou přijaty do 31. prosince 2007.

Komise pravidelně posuzuje **dopad nových právních předpisů Společenství** s cílem snížit administrativní zátěž podniků. Nedávné ustanovení výboru pro hodnocení dopadů přineslo citelné zlepšení celkové kvality posuzování dopadů prováděného Komisí.

Přes významná zlepšení zbývá ještě učinit mnoho pro osvobození malých a středních podniků od zbytečné administrativní zátěže a pro další zjednodušení zákonných požadavků. Komise proto bude pokračovat ve svém úsilí navázat na prioritní opatření Evropské rady z jara 2006 tím, že učiní ze zásady „mysli nejdříve v malém" hlavní zásadu veškerých příslušných právních předpisů a bude ji systematicky uplatňovat.

Program EU na **zlepšení právní úpravy** již stanovil cíl snížit administrativní zátěž plynoucí z právních předpisů Společenství o 25 % do roku 2012 v řadě prioritních oblastí. Jako první krok tímto směrem Komise navrhla deset urychlených opatření v oblastech, kde by měla mít tato opatření největší dopad, jako je právo obchodních společností a pracovněprávní vztahy. Těchto deset urychlených opatření, která byla potvrzena Radou z jara 2007, usnadní život malým a středním podnikům a měla by přinést úspory až 1,3 miliardy EUR na administrativních nákladech.

Komise si plně uvědomuje, že malé a střední podniky nesou neúměrnou regulační a administrativní zátěž v porovnání s většími podniky – odhaduje se, že tam, kde povinnost vyplývající z právních předpisů stojí velkou společnost jedno euro na zaměstnance, vynaloží malý podnik v průměru až deset eur[12]. Pro snížení této neúměrné zátěže malých a středních podniků Komise začala s navrhováním zvláštních pravidel pro malé podniky a mikropodniky. Komise a členské státy se dále vyzývají, aby upustily od kladení podrobných administrativních požadavků na malé a střední podniky na evropské úrovni tam, kde je vhodné umožnit členským státům, aby dosáhly plnění společně stanovených cílů příslušné politiky efektivněji vlastními prostředky, které lépe odrážejí zvláštní potřeby malých a středních podniků v daném místě, regionu nebo státě.

Komise konečně vítá závazek členských států ze zasedání Evropské rady na jaře 2007 účastnit se snižování administrativní zátěže se zvláštním zřetelem na současné omezení, na vnitrostátní úrovni, existujících požadavků na podávání zpráv a na dokumentaci kladených na malé a střední podniky, obzvláště pro mikropodniky.

2.2. Zlepšování přístupu malých a středních podniků na trhy

V současnosti působí v mezinárodním měřítku 18 % malých a středních podniků a ještě méně jich vyváží své výrobky mimo svoji zemi[13]. Malé a střední podniky rovněž čelí překážkám při přístupu na trhy s veřejnými zakázkami, při přeshraničním prodeji nebo při uplatňování norem. **Usnadnit malým a středním podnikům přístup na trhy** a zvláště na jednotný trh zůstává nanejvýš důležité.

---

12 „Modely pro snižování neúměrného regulačního zatížení malých a středních podniků. Zpráva skupiny odborníků", Evropská komise, květen 2007.

13 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/doc/smes_observatory_2003_report4_en.pdf.

Navzdory základní zásadě volného pohybu zboží mnoho společností stále čelí **technickým překážkám** při vývozu do jiného členského státu, neboť příslušné orgány požadují, aby se zboží dovážené z jiných členských států přizpůsobovalo jejich vnitrostátním technickým předpisům. Komise proto předložila návrh nařízení, které bude požadovat, aby orgány, které odmítnou přístup na trh, řádně odůvodnily své rozhodnutí.[14] To bude představovat zátěž primárně pro vnitrostátní orgány, a ne pro společnosti, které takovým překážkám čelí.

V tomto roce bude zřízena síť integrované podpory služeb a inovací, která by měla začít plně fungovat v roce 2008 s cílem pomáhat malým a středním podnikům lépe využívat příležitostí jednotného trhu. Tato síť podporuje akce pro navazování kontaktů mezi malými a středními podniky, zprostředkovávání technologií a hledání obchodních partnerů, koordinuje zpětnou vazbu od malých a středních podniků, pokud jde o právní předpisy a normy EU, a rovněž podporuje internacionalizaci malých a středních podniků. Tato síť je ve spojení až s 2 000 000 malých a středních podniků prostřednictvím přibližně 600 evropských organizací pro podporu podnikání a inovací.

Nová směrnice o službách[15] uvolní poskytování služeb, které tvoří 70 % přidané hodnoty EU a má významný potenciál stimulovat růst a zaměstnanost. Nová směrnice usnadní podnikům poskytování služeb a zakládání provozoven v jiných zemích EU tím, že omezí byrokracii a bude nápomocná zahraničním podnikům, které chtějí působit v jiných zemích EU. Stejně tak jistá míra harmonizace právních předpisů týkajících se ochrany spotřebitele může napomoci malým a středním podnikům prodávat jejich výrobky mimo svoji domovskou zem.

Normalizace hraje klíčovou roli v posilování konkurenceschopnosti a růstu malých a středních podniků tím, že zvyšuje kvalitu jejich výrobků a důvěru spotřebitelů. Komise proto zvyšuje její spolufinancování s cílem podpořit účast odborníků zastupujících zájmy malých a středních podniků na procesu vytváření evropských norem. Komise rovněž plně podporuje iniciativy evropských normalizačních organizací zaměřené na malé a střední podniky. V rámci práce na normách a inovacích zkoumá Komise způsoby, jak posílit potenciál norem podporovat inovace u malých a středních podniků.

Směrnice týkající se veřejných zakázek poskytují rámec pro posilování hospodářské soutěže na trzích s veřejnými zakázkami ku prospěchu malých a středních podniků. V reakci na Evropskou radu z jara 2006 Komise analyzovala, jak by mohly **trhy s veřejnými zakázkami**, které činí přibližně 16 % HDP EU, lépe přispět k podpoře růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Nedávná zjištění ukazují, že v posledních letech došlo k mírnému zlepšení, pokud jde o účast malých a středních podniků na trzích s veřejnými zakázkami, ačkoli tento trend není jednotný v celé EU.

Komise rovněž vydala **praktickou Příručku podpory inovací**[16]. Členské státy zavádějí opatření, která mají zvýšit povědomí podniků o veřejných zakázkách

---

14 http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/goods/mutrec_en.htm.

15 směrnice 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006.

16 http://ec.europa.eu/enterprise/innovation/documents_en.htm

a zlepšit přístup k informacím o veřejných výběrových řízeních. Je nicméně velmi málo zemí, např. Spojené království, Itálie nebo Francie, které již provádějí zvláštní strategii, jež má pomoci malým a středním podnikům účastnit se veřejných zakázek.

Konečně obnovená strategie EU pro přístup na trh podtrhuje důležitost mnohostranných a dvoustranných snah pomáhat evropským podnikům, včetně malých a středních podniků, při překonávání překážek, jimž čelí **při vstupu na trhy třetích zemí**[17]. Tato opatření zahrnují vypracovávání ustanovení o usnadnění obchodu v budoucích dohodách o volném obchodu a ve Světové obchodní organizaci a rozhovory s třetími zeměmi o regulační a průmyslové politice s cílem řešit regulační překážky obchodu. Navíc se ukázala úspěšnost zvláštních opatření, jako jsou informační kampaně a akce pro navazování kontaktů za účelem usnadnit malým a středním podnikům přístup na trhy třetích zemí, mezi něž patří např. AL-INVEST, MEDINVEST a PROINVEST, a bude se v nich proto pokračovat.

2.3. Podpora podnikání

Členské státy rovněž vyvinuly značné úsilí, aby předložily do konce roku 2007 **prioritní opatření v oblasti podnikání**, požadované Evropskou radou z jara 2006.

Většina zemí zavedla **systém jediného místa** nebo podobná opatření pro zakládání společností, i když ne vždy jsou platná pro všechny typy společností. Celkově se lhůty registrací zkrátily a v mnoha členských státech a regionech je nyní možné zaregistrovat společnost během jednoho týdne. Nicméně stále existuje prostor a potřeba většího zjednodušení. V neposlední řadě směrnice o službách stanoví povinnost pro členské státy vytvořit „jediné kontaktní místo“, kde mohou poskytovatelé služeb vyřídit všechny formální náležitosti spojené s jejich činností.

Pokud jde o rozvoj **podnikatelských dovedností** prostřednictvím školní výuky, většina členských států přijala některá opatření v této oblasti. Pokrok je nicméně celkem pomalý, pokud jde o výslovné zařazení podnikání jako klíčové dovednosti do celostátních (nebo regionálních) rámcových osnov pro všeobecné středoškolské vzdělávání. Některé státy toto již dosáhly, zatímco jiné začínají provádět nebo plánují reformy se stejným zaměřením.

Sama Komise přijala v únoru 2006 s**dělení nazvané Podpora podnikatelského smýšlení prostřednictvím vzdělávání a školství**[18], v němž uvádí příklady osvědčených postupů, o nichž se diskutovalo na konferenci o výchově k podnikání v Oslu. Odhaduje se navíc, že více než 200 000 studentů středních škol se účastní prakticky zaměřeného systému odborné přípravy, zavedeného Komisí, v jehož rámci řídí mini-společnosti s cílem seznámit se se základními podnikatelskými zásadami a dovednostmi. Tito studenti mají čtyřikrát větší šanci než ostatní, že založí vlastní společnost.

K dnešnímu dni se zdá, že přibližně třetina členských států zavedla systém **jediného místa pro přijímání zaměstnanců** (kombinovaného například s jediným místem pro založení společnosti) nebo mají tak jednoduché postupy přijímání zaměstnanců, že

---

17 „Globální Evropa: Konkurenceschopnost na světovém trhu“, KOM(2006) 567 v konečném znění.

18 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/training_education/commplan.htm.

mohou být považovány za „systém jediného místa“. Bylo dosaženo pokroku při snižování počtu nezbytných kroků.

V neposlední řadě Komise za účelem zachování přibližně 2,8 milionu pracovních míst každoročně ohrožených převodem podniků podporuje osvědčené postupy vytváření služeb zaměřených na zprostředkovávání kontaktů mezi potenciálními prodejci a kupci podniků k převodu. Sdělení Komise[19] následuje pilotní akce za účelem podpory poradenských programů v členských státech EU s cílem posílit znalosti a klíčové dovednosti pro úspěšný převod vlastnictví podniku.

Problémem zůstává **vnímání podnikatelů veřejností** a zvláště stigma, které s sebou nese neúspěch podnikání. Pouze velmi malá část neúspěšných podnikatelů učiní další pokus založit si podnik, ačkoliv mají o podnikání stále zájem. Přesto těm, kteří to znovu zkusí, bude jejich předchozí zkušenost pravděpodobně k užitku a je pravděpodobné, že uspějí. Sdělení Komise nazvané „Překonávání stigmatu neúspěchu podnikání – politika pro druhou šanci“[20] proto staví do popředí některé oblasti činnosti zaměřené na umožnění nového začátku čestně zkrachovalým podnikatelům.

Dosud nebyl plně využit široký potenciál **žen, starších lidí a podnikatelů z řad etnických menšin**.

2.4. Zlepšování potenciálu udržitelného růstu malých a středních podniků

S cílem usnadnit **přístup malých a středních podniků k finančním prostředkům** byla vyčleněna více než 1 miliarda EUR pro finanční nástroje r**ámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace** na období 2007–2013. Tato částka umožní finančním institucím poskytnout přibližně 30 miliard EUR navíc malým a středním podnikům, protože každé euro z rozpočtu EU je doplněno penězi soukromého investora, čímž vzniká efekt páky. Z těchto finančních prostředků bude mít proto prospěch přibližně 400 000 malých a středních podniků v EU, z čehož většina jsou mikropodniky nebo malé podniky.

Významná část strukturálních fondů v období 2007–2013 bude vynaložena na podporu zakládání a růstu malých a středních podniků, hlavně pak na zlepšení jejich inovační kapacity, na zvýšení jejich investic do výzkumu a technického vývoje a na získávání dovedností. S cílem zlepšit dostupnost udržitelného financování pro mikropodniky a malé a střední podniky na regionální úrovni zahájila Komise spolu s Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropským investičním fondem (EIF) **iniciativu JEREMIE**[21]. V jejím rámci mají členské státy možnost využívat prostředky ze strukturálních fondů na finanční produkty jako je rizikový kapitál, záruky a mikrofinancování. Komise vyzývá členské státy k aktivnímu využívání těchto možností financování.

Komise též podporuje aktivní **dialog a spolupráci mezi bankéři a malými a středními podniky**, což vede ke zlepšení vzájemného porozumění a větší

---

19 Provádění lisabonského programu Společenství pro růst a zaměstnanost: Převod podniků – Kontinuita prostřednictvím nového počátku KOM(2006) 117.

20 KOM(2007) 584.

21 http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

průhlednosti. Pátý kulatý stůl bankéřů a zástupců malých a středních podniků[22] diskutoval o otázkách průhlednosti a o inovativních nástrojích financování, jako jsou mezaninové financování a sekuritizace malých a středních podniků, které by umožnily snadnější přístup k doplňkovým zdrojům financování malých a středních podniků. Komise identifikovala, spolu s členskými státy a příslušným odvětvím, hlavní překážky rozvoje přeshraničních kapitálových trhů s cílem podpořit rozvoj skutečně evropského trhu **rizikového kapitálu**.

Inovační politika Komise, a zvláštní podpůrná opatření přispěly ke zvýšení účasti malých a středních podniků na inovacích tím, že řeší selhání trhu a podporují spolupráci mezi zúčastněnými subjekty. Zavedení nové, široce založené inovační strategie a jejího desetibodového akčního plánu se zaměřuje na několik klíčových záležitostí pro malé a středních podniky, mezi nimi i na získávání dovedností, normalizaci a právo duševního vlastnictví. Komise rovněž aktivně podporuje tzv. **politiku uskupení** v členských státech a zajišťuje koordinaci uskupení na úrovni EU s cílem napomoci vzniku evropských uskupení světové úrovně.

Pro další usnadnění **přístupu k finančním prostředkům** pro velmi malé podniky nebo podniky řemeslné výroby podporuje Komise poskytování **mikroúvěrů** v Evropě. Více pozornosti bylo rovněž věnováno posilování přístupu malých a středních podniků k vlastnímu jmění, zvláště ve fázi růstu. Kapitálové investice do malých a středních podniků by neměly být znevýhodňovány například méně příznivým daňovým zacházením v porovnání s jinými zdroji kapitálu.

S cílem pomoci malým a středním podnikům a zvláště podnikům řemeslné výroby vyhnout se negativním dopadům nedostatku **kvalifikované pracovní síly** a manažerských dovedností zahájila Komise pilotní akci pro **výměnný program typu ERASMUS** pro učně, s cílem motivovat je k získávání pracovních zkušeností v jiném členském státě. Toto opatření nyní prochází hodnocením.

Kvalifikace a dovednosti jsou pro malé a střední podniky a zvláště pro odvětví řemeslné výroby klíčové. Lepší předvídání budoucích požadavků na kvalifikaci zaměstnanců je stále výzvou, neboť vznikající požadavky na dovednosti, hybná síla obnovy pracovních míst, a nezbytná zlepšení strategického plánování, pokud jde o systém vzdělávání a odborné přípravy, budou mít dopad na širokou škálu průmyslových aktivit. Za účelem rozšíření elektronických dovedností, u malých a středních podniků v neposlední řadě, navrhla Komise nový program politiky elektronických dovedností[23].

Ambiciózní cíle v oblasti životního prostředí – zvýšení energetické účinnosti a snížení emisí skleníkových plynů alespoň o 20 % do roku 2002 a podpora obnovitelných zdrojů energie – vyžadují vznik nového vzorce podnikání. Výzvou je pomoci malým a středním podnikům přijmout modely udržitelné výroby a podnikání a učinit z nich tak aktivní činitele příklonu evropského hospodářství k výrobě a spotřebě, které jsou šetrnější k životnímu prostředí, a zároveň jim umožnit těžit z hospodářských výhod, které to s sebou nese. Toto bude vycházet ze zkušenosti

---

22 Konečná zpráva viz http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/financing/round_table.htm.

23 Elektronické dovednosti pro 21. století: Podpora konkurenceschopnosti, růstu a zaměstnanosti (2007–2010).

podpory společensky odpovědných postupů mezi malými a středními podniky. Jako první krok navrhuje Komise program na pomoc malým a středním podnikům při začleňování hledisek životního prostředí do výrobních postupů a výrobků, počínaje lepším dodržováním právních předpisů týkajících se životního prostředí[24]. Nadcházející akční plán pro udržitelnou průmyslovou politiku a akční plán pro udržitelnou spotřebu a výrobu navíc také přispějí k posilování konkurenceschopnosti a udržitelnosti malých a středních podniků.

2.5. Posilování komunikace o politice malých a středních podniků a konzultací této politiky se zúčastněnými subjekty

Pravidelná informační a diskusní setkání s evropskými podnikatelskými organizacemi, kterým předsedá zmocněnec pro malé a střední podniky[25], nabízí fórum pro pravidelnou výměnu informací o hlavních iniciativách Komise při tvorbě právních předpisů a politik a jejich dopadu na malé a střední podniky. To přispívá k posílení funkce zmocněnce pro malé a střední podniky jako „strážce“, k začleňování problémů malých a středních podniků do procesů tvorby evropské politiky a právních předpisů v počátečních stádiích a k umožnění zúčastněným subjektům být nedílnou součástí procesu tvorby evropské politiky malých a středních podniků.

Několik konferencí zúčastněných subjektů na vysoké úrovni navíc svedlo dohromady širokou škálu zástupců Evropského parlamentu, členských států a podnikatelských kruhů a rozšířilo závazek všech klíčových hráčů provádět moderní politiku malých a středních podniků. Komise rovněž podporuje nový dialog mezi vysokými školami a zástupci podnikatelů, v jehož rámci budou nastoleny otázky zvláště důležité pro malé a střední podniky.

„Evropské ceny za podnikání“, které se poprvé udělovaly v roce 2006, napomohly ke zvýšení povědomí o podnikání a politice malých a středních podniků a o různosti a kreativitě způsobů, jimiž regiony motivují a podporují malé podniky a pomáhají jim uspět. Druhé udílení těchto cen se připravuje na prosinec 2007 ve spolupráci s portugalským předsednictvím Rady. A v neposlední řadě nový **internetový portál Komise věnovaný malým a středním podnikům** (http://ec.europa.eu/enterprise/sme/) významně usnadnil přístup k informacím týkajícím se malých a středních podniků on-line.

3. VÝHLED DO BUDOUCNOSTI

Moderní politika malých a středních podniků zahájená v roce 2005 **začíná přinášet ovoce.** Jednotná, otevřená a proaktivní politika malých a středních podniků posunula malé a střední podniky do popředí vnitrostátních i evropských reformních programů a zvýšila odhodlání zúčastněných stran k dosažení cílů, na kterých se společně dohodly. Jak členské státy tak Komise dosáhly významného pokroku při provádění kroků vedoucích k vytvoření lepšího podnikatelského prostředí, k začleňování **záležitostí týkajících se malých a středních podniků do hlavních oblastí svých politik** a k motivaci většího počtu lidí stát se podnikateli.

---

24 KOM(2007) 379.

25 http://ec.europa.eu/enterprise/sme/envoy_cs.htm.

Ve výsledku je nyní snazší založit společnost, podnikatelské vzdělávání se postupně stává součástí školních osnov, roste povědomí o záležitostech týkajících se podnikání a malých a středních podniků v rámci EU a zásada „mysli nejdříve v malém“ je začleňována do vnitrostátních politik a do politiky Společenství. Stále je zde nicméně prostor pro zlepšení, jak na úrovni Společenství, tak na úrovni členských států.

„Kultura“ lepší právní úpravy rovněž zapouští kořeny napříč EU: instituce musí jít v čele. Komise učinila výrazné změny ve způsobu přípravy nových návrhů a monitoruje provádění existujících právních předpisů. Posuzování dopadů již rovněž začal provádět Evropský parlament, ale Rada jej ještě nezačala používat jako pracovní nástroj.

Je ale třeba, aby **výhody zlepšené právní úpravy byly pociťovány na všech úrovních**. Všechny členské státy souhlasily se stanovením cílů vedoucím ke snížení administrativních nákladů o 25 % do roku 2012. Aby se omezila zátěž, která má pro malé a střední podniky neúměrné následky, měl by se uplatňovat předpoklad, že na malé a střední podniky se nebudou vztahovat požadavky stanovené právními předpisy EU, pokud pro to neexistuje jasný důvod a záležitost může být lépe vyřešena na národní, regionální nebo místní úrovni. Tam, kde se na malé a střední podniky vztahují právní předpisy EU, by měla být vytvořena zvláštní opatření na pomoc těmto podnikům. Z obecnějšího hlediska EU potřebuje najít způsob snížení existující zátěže, kdekoli to podmínky dovolují. Další fází je modernizace útvarů veřejné správy, tak aby tyto útvary poskytovaly průhledné, předvídatelné služby a efektivní prostředky nápravy.

Komise za účelem dalšího vývoje a zdokonalování moderní politiky malých a středních podniků naslouchala stanoviskům důležitých zúčastněných subjektů. Analyzovala také výsledky nedávných konferencí na nejvyšší úrovni, zvláště čtvrté evropské konference o podnicích řemeslné výroby a malých podnicích[26] a konference na nejvyšší úrovni o politice malých a středních podniků[27]., inspirovala se iniciativami prováděnými nebo navrhovanými členskými státy a nedávnými zprávami dalších orgánů EU.

Současným úkolem je plné uvolnění potenciálu malých a středních podniků k růstu a k vytváření pracovních míst a plné využití jejich inovační kapacity. Komise je přesvědčena o potřebě klást **ještě větší důraz na malé a střední podniky v příštím lisabonském cyklu** 2008–2010. Komise bude vyhledávat stanoviska malých podniků a jejich představitelů, vzhledem k úmyslu přijmout „akt o malých podnicích“ pro Evropu, s cílem podávat konkrétní návrhy na další podporu malých a středních podniků.

Ve svém novém souboru návrhů pro malé a střední podniky v rámci příštího lisabonského cyklu bude brát Komise ohled na různorodost prostředí malých a středních podniků: podniky řemeslné výroby a malé podniky, sociální podniky a malé a střední podniky rodinného charakteru mají všechny potenciál posílit evropský růst a působit jako hybná síla inovací, místního rozvoje, odborné přípravy a zaměstnanosti.

---

26 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/4th_conference.htm

27 V Bruselu dne 14. září 2007

A konečně je stejně důležité, aby členské státy posílily své snahy a vyčlenily pro politiku malých a středních podniků důležitější místo v rámci jejich vnitrostátních reformních programů.